

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ζ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Βασική αρχή που διέπει τη λειτουργία του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ότι η συνεχής και έντονη επαφή με το διεθνές του περιβάλλον συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα της Αρχής να αντιμετωπίζει τα ευρύτερα και πολύπλοκα προβλήματα που αναδεικνύουν οι αναφορές των πολιτών, κατά τρόπο που αξιοποιεί τις αρχές της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της αξιοκρατίας και της βέλτιστης πρακτικής. Ολοένα και περισσότερο, οι αρχές αυτές τείνουν να διέπουν τις σχέσεις κράτους-πολίτη στις σύγχρονες, προηγμένες δημοκρατίες. Σημειώνεται ότι ο θεσμός του Ombudsman, όπως ο Συνήγορος του Πολίτη είναι διεθνώς γνωστός, έχει πολύχρονη παράδοση και λειτουργία στον ευρωπαϊκό χώρο, όπου εμφανίστηκε, για πρώτη φορά, στις αρχές του 19ου αιώνα (Σουηδία, 1809). Ήδη λειτουργεί σε περισσότερες από 90 χώρες στον κόσμο, από τις οποίες οι 27 στην Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, ο Συνήγορος του Πολίτη ανέλαβε τέσσερις πρωτοβουλίες μέσα στο πρώτο έτος της λειτουργίας του: (α) επίσκεψη του Συνηγόρου του Πολίτη στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή, (β) συνάντηση εργασίας με Ευρωπαίους Συνηγότες του Πολίτη, (γ) επίσκεψη του Συνηγόρου του Πολίτη στον Βρετανό Κοινοβουλευτικό Επίτροπο για τη Διοίκηση και (δ) συμμετοχή στην ετήσια συνάντηση των Ευρωπαίων Συνηγόρων του Πολίτη.

α. ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΙΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Ύστερα από πρόσκληση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, Jacob Soderman, ο Συνήγορος του Πολίτη επισκέφθηκε το Στρασβούργο στις 16 και 17 Δεκεμβρίου 1998. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην πόλη αυτή, ο κ. Διαμαντούρος είχε μακρά συνάντηση εργασίας με τον κ. Soderman, τον οποίο ενημέρωσε για την πορεία του θεσμού στην Ελλάδα, ενώ, παράλληλα, άντλησε πλούσιες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του θεσμού τόσο στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και σε χώρες-μέλη. Τέλος, προσκάλεσε τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή

να επισκεφθεί την Ελλάδα μέσα στο 1999 για να ενημερωθεί και από κοντά για την εξέλιξη του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη στη χώρα μας.

Η διήμερη παραμονή του Συνηγόρου του Πολίτη στο Στρασβούργο συνέπεσε με τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του παρέσχε τη δυνατότητα να παρακολουθήσει τις εργασίες του, καθώς και να συναντηθεί με σημαντικό αριθμό ελλήνων ευρωβουλευτών από όλους τους πολιτικούς χώρους, να τους ενημερώσει για την πορεία του θεσμού στην Ελλάδα και να απαντήσει στις ερωτήσεις τους.

β. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης και της καλλιέργειας των διεθνών σχέσεων του θεσμού, ο Συνήγορος του Πολίτη διοργάνωσε, στις 10-12 Δεκεμβρίου 1998, διήμερη συνάντηση εργασίας στα γραφεία του στην Αθήνα, με τη συμμετοχή τεσσάρων Ευρωπαίων Συνηγόρων του Πολίτη (Ombudsmen), οι οποίοι αποτελούν το προεδρείο του ευρωπαϊκού σκέλους του International Ombudsman Institute (IOI).

Οι τέσσερις προσκεκλημένοι ήταν οι εξής:

1. Marten Oosting, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Groningen, Πρόεδρος του IOI, Συνήγορος του Πολίτη της Ολλανδίας,
2. Hans Gammeltoft-Hansen, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης, Αντιπρόεδρος του ευρωπαϊκού σκέλους του IOI, Συνήγορος του Πολίτη της Δανίας,
3. Kevin Murphy, Συνήγορος του Πολίτη της Ιρλανδίας,
4. Ivan Bizjak, τ. Υπουργός Εσωτερικών, μέλος του ΔΣ του IOI, Συνήγορος του Πολίτη της Σλοβενίας.

Προσκεκλημένος ήταν, επίσης, και ο Επίτροπος της Κύπρου, ο οποίος δεν κατόρθωσε τελικά να παρευρεθεί. Τον αντικατέστησαν τρεις παρατηρητές.

Σκοπός της διήμερης συνάντησης ήταν να παρουσιαστεί η γενικότερη εμπειρία της λειτουργίας του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη στις

παραπάνω χώρες και, μέσα από μια γόνιμη ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των προσκεκλημένων και του επιστημονικού προσωπικού της Αρχής, να αντληθούν γνώσεις και συμπεράσματα ικανά να συμβάλουν στην εύρυθμη λειτουργία του θεσμού στην Ελλάδα και στην ουσιαστική του παρουσία στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον ευρύτερο ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.

Η πρόσκληση προς τα μέλη αυτά του IOI απευθύνθηκε με κριτήριο την ιδιαίτερη επιτυχία και την ευρεία αναγνώριση του θεσμού στις χώρες τους, τη συμβολή τους στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης και της ποιότητας της δημοκρατίας στις χώρες αυτές, καθώς και την προσωπική συμβολή του καθένα ως Ombudsman, στην καταξίωση και τη νομιμοποίηση του θεσμού στη χώρα του.

Τα θέματα που συζητήθηκαν στη συνάντηση αφορούσαν κυρίως στις σχέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη με τις δημόσιες υπηρεσίες (η δυνατότητα συμβολής του θεσμού στη διαμόρφωση μιας νέας και βελτιωμένης διοικητικής κουλτούρας), στις σχέσεις του με τους πολίτες (θέματα επικοινωνιακής πολιτικής), σε θέματα εσωτερικής οργάνωσης (ροή εργασιών, ετήσιες εκθέσεις), σε νομικά θέματα (προσδιορισμός της έννοιας της κακοδιοίκησης) και σε θέματα στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής (προσωπικό, χρηματοδότηση).

Τα κυριότερα συμπεράσματα από τις αναλυτικές παρουσιάσεις και τις διεξοδικές συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της συνάντησης αυτής είναι τα ακόλουθα:

- * Ο Συνήγορος του Πολίτη κατοχυρώνεται σε όλες τις παραπάνω χώρες με συνταγματικές εγγυήσεις ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή.
- * Η συνταγματικά θεσμοθετημένη ανεξαρτησία του θεσμού προσδίδει ηθικό κύρος και αξιοπιστία και καθιστά αποδεκτές τις παρεμβάσεις του.
- * Ο ρόλος του θεσμού είναι η επίλυση των προβλημάτων με βάση την επικοινωνία μεταξύ του δημοσίου και των πολιτών και όχι με την απειλή κυρώσεων, πέραν των προβλεπόμενων από το νόμο δυνατοτήτων (συστάσεις, δημοσιοποίηση

πορισμάτων και ενημέρωση κοινοβουλίου). Πάντως, τις περισσότερες φορές ελλείπει το στοιχείο του καταναγκασμού, αφού σπάνια οι δημόσιες υπηρεσίες αρνούνται να συμμορφωθούν προς τις συστάσεις που τους γίνονται.

* Κατά κοινή διαπίστωση, το περιεχόμενο των αιτήσεων-αναφορών αφορά στα ίδια περίπου θέματα κακοδιοίκησης, με ιδιαίτερη ευαισθησία στο θέμα των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (αστυνομία, μετανάστες κ.ά.). Σε όλες τις χώρες αναφέρονται περιπτώσεις αυτεπάγγελτης παρέμβασης του Συνηγόρου του Πολίτη.

* Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας είναι ο μηχανισμός που χρησιμοποιείται προκειμένου να γίνουν ευρέως γνωστά τόσο ο θεσμός και οι αρμοδιότητές του όσο και τα πορίσματα που ενδεχομένως καταλογίζουν ευθύνες σε υπηρεσίες της διοίκησης.

γ. ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΟΝ ΒΡΕΤΑΝΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ύστερα από πρωτοβουλία της Βρετανικής Πρεσβείας στην Ελλάδα και πρόσκληση του Βρετανικού Υπουργείου Εξωτερικών, ο Συνήγορος του Πολίτη μετέβη στο Λονδίνο στις 26-29 Ιουλίου 1998, όπου και συναντήθηκε διαδοχικά με τον Βρετανό Κοινοβουλευτικό Επίτροπο για τη Διοίκηση, κ. Michael Buckley, καθώς και με μια σειρά από άλλους Συνηγόρους του Πολίτη που επιλαμβάνονται επί μέρους τομέων των σχέσεων της βρετανικής διοίκησης με τους πολίτες, όπως η τοπική αυτοδιοίκηση, η αστυνομία και οι μειονότητες.

Οι επαφές αυτές αποδείχθηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες τόσο από πλευράς άντλησης πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία αλλά και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο θεσμός στη Μεγάλη Βρετανία όσο και από πλευράς εντοπισμού έντυπου υλικού που περιγράφει με σαφήνεια τους κανόνες και τις πρακτικές που ακολουθούν οι διάφοροι Συνήγοροι του Πολίτη στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

δ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΣΥΝΗΓΟΡΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Με στόχο τη σύναψη μιας πρώτης επαφής με τους Ευρωπαίους ομολόγους του, ο Συνήγορος

του Πολίτη έλαβε μέρος στις εργασίες της ετήσιας συνάντησης των Ευρωπαίων Συνηγόρων του Πολίτη, που έγινε στη Μάλτα στις 6 Οκτωβρίου 1998.